

Bruksela, 20 stycznia 2022 r.
(OR. en)

5059/22

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0436 (NLE)

ECOFIN 8
FIN 4
UEM 3

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: DECYZJA WYKONAWCZA RADY zmieniająca decyzję wykonawczą (UE) 2020/1354 w sprawie udzielenia Republice Portugalskiej tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19

DECYZJA WYKONAWCZA RADY (UE) 2022/...

z dnia

zmieniająca decyzję wykonawczą (UE) 2020/1354

w sprawie udzielenia Republice Portugalskiej tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2020/672 z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE), jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19¹, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

¹ Dz.U. L 159 z 20.5.2020, s. 1.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Na wniosek Portugalii z dnia 11 sierpnia 2020 r. Rada w drodze decyzji wykonawczej (UE) 2020/1354¹ przyznała Portugalii pomoc finansową w postaci pożyczki o wartości nieprzekraczającej 5 934 462 488 EUR, o maksymalnym średnim terminie zapadalności wynoszącym 15 lat, w celu uzupełnienia krajowych działań podejmowanych przez Portugalię na rzecz łagodzenia wpływu pandemii COVID-19 oraz w reakcji na konsekwencje społeczno-gospodarcze tej pandemii dla pracowników i osób samozatrudnionych.
- (2) Pożyczka miała zostać wykorzystana przez Portugalię na sfinansowanie mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy, podobnych środków oraz środków ochrony zdrowia, o których mowa w art. 3 decyzji wykonawczej (UE) 2020/1354.
- (3) Pandemia COVID-19 wyłączyła znaczną część ludności Portugalii z aktywności zawodowej. Doprowadziło to do powtarzających się nagłych i poważnych wzrostów wydatków publicznych w Portugalii w związku z nowymi środkami wdrożonymi przez Portugalię, a mianowicie systemem nadzwyczajnego wsparcia dla pracowników samozatrudnionych, pracowników niemających dostępu do innych mechanizmów ochrony socjalnej oraz osób zarządzających, które doznały szczególnie dużej utraty dochodów wskutek pandemii COVID-19, systemem wsparcia socjalnego dla artystów, twórców, techników i innych osób zawodowo związanych ze sztuką oraz zatrudnieniem dodatkowych pracowników służby zdrowia i umożliwieniem pracy w godzinach nadliczbowych w krajowej służbie zdrowia, aby pomóc przetrwać wyzwania związane z pandemią.

¹ Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2020/1354 z dnia 25 września 2020 r. w sprawie udzielenia Republice Portugalskiej tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19 (Dz.U. L 314 z 29.9.2020, s. 49).

- (4) Pandemia COVID-19 oraz nadzwyczajne środki wdrożone przez Portugalię w latach 2020 i 2021, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się pandemii oraz złagodzić jej skutki społeczno-gospodarcze i zdrowotne, miały i nadal mają ogromny wpływ na finanse publiczne. Na koniec 2020 r. deficyt oraz dług sektora instytucji rządowych i samorządowych Portugalii wyniosły, odpowiednio, 5,8 % i 135,2 % produktu krajowego brutto (PKB). Według prognozy Komisji z jesieni 2021 r. deficyt i dług portugalskiego sektora instytucji rządowych i samorządowych zmniejszą się w 2021 r. do poziomu, odpowiednio, 4,5 % PKB i 128,1 % PKB, a PKB Portugalii wzrośnie w 2021 r. o 4,5 %.
- (5) W dniu 9 grudnia 2021 r. Portugalia zwróciła się do Unii o rozszerzenie wykazu środków, na które przyznano już pomoc finansową w drodze decyzji wykonawczej (UE) 2020/1354, w celu dalszego uzupełnienia krajowych działań podejmowanych przez to państwo w latach 2020 i 2021 na rzecz łagodzenia wpływu pandemii COVID-19 oraz w reakcji na jej konsekwencje społeczno-gospodarcze dla pracowników i osób samozatrudnionych, w szczególności środków, o których mowa w motywach 6 i 7.

- (6) „Ustawa nr 75-B/2020 z dnia 31 grudnia” oraz późniejsze „rozporządzenie rządu nr 19-A/2021 z dnia 25 stycznia”, o których mowa we wniosku Portugalii z dnia 9 grudnia 2021 r., wprowadziły system nadzwyczajnego wsparcia dla pracowników samozatrudnionych, pracowników niemających dostępu do innych mechanizmów ochrony socjalnej oraz osób zarządzających, które doznały szczególnie dużej utraty dochodów wskutek pandemii COVID-19. Pracownikom samozatrudnionym zapewnia się w ramach tego środka świadczenie równe dwóm trzecim kwoty, o którą spadł dochód miesięczny tych pracowników, stanowiącej różnicę między średnią miesięczną według ostatniego kwartalnego rachunku zysków i strat a średnią miesięczną z 2019 r., przy czym górny pułap wynosi 501,16 EUR. Kwalifikują się pracownicy samozatrudnieni, których dochody spadły o co najmniej 40 % w okresie od marca do grudnia 2020 r. w porównaniu z 2019 r. Pracownikom niemającym dostępu do innych mechanizmów ochrony socjalnej zapewnia się w ramach środka: (i) w przypadku pracowników – świadczenie równe kwocie różnicy między miesięczną wartością referencyjną wynoszącą 501,16 EUR a średnim wynagrodzeniem miesięcznym na każdą osobę dorosłą w danym gospodarstwie domowym; albo (ii) w przypadku pracowników samozatrudnionych – świadczenie równe dwóm trzecim kwoty, o którą spadł dochód miesięczny tych pracowników, stanowiącej różnicę między średnią miesięczną według ostatniego kwartalnego rachunku zysków i strat a średnią miesięczną z 2019 r., przy czym górny pułap wynosi 501,16 EUR. Osobom zarządzającym zapewnia się w ramach tego środka świadczenie równe albo ich referencyjnemu średniemu dochodowi miesięcznemu, jeżeli jest on niższy niż półtorakrotność portugalskiego minimum socjalnego (438,81 EUR w 2021 r.), albo dwóm trzecim ich referencyjnego średniego dochodu miesięcznego, jeżeli jest on co najmniej równy temu minimum socjalnemu.

Kwalifikują się osoby zarządzające, których działalność gospodarcza została przejściowo zawieszona z powodu pandemii COVID-19 lub które odnotowały spadek dochodów wynoszący co najmniej 40 % w okresie 30 dni poprzedzających wniosek o wsparcie w porównaniu z tym samym miesiącem poprzedniego roku lub ze średnią miesięczną z dwóch miesięcy poprzedzających ten okres. We wszystkich tych przypadkach obowiązuje dolny pułap świadczenia wynoszący 50 EUR, który wzrasta do 50 % odnotowanego spadku dochodu miesięcznego, jeżeli spadek ten wynosi od 50 % do 100 % portugalskiego minimum socjalnego, albo do kwoty 219,40 EUR, jeżeli spadek dochodów jest większy niż to minimum socjalne.

- (7) „Załącznik do uchwały Rady Ministrów nr 41/2020 z dnia 6 czerwca” oraz późniejsze „rozporządzenie rządu nr 180/2020 z dnia 3 sierpnia” i „rozporządzenie rządu nr 37-A/2021 z dnia 15 lutego”, o których mowa we wniosku Portugalii z dnia 9 grudnia 2021 r., wprowadzają system wsparcia socjalnego dla artystów, twórców, techników i innych osób zawodowo związanych ze sztuką. W ramach tego systemu zapewnia się świadczenie równe kwocie portugalskiego minimum socjalnego (438,81 EUR).
- (8) Portugalia wprowadziła również szereg nowych środków ochrony zdrowia, które wdrożyła w celu przeciwdziałania pandemii COVID-19, w szczególności środki, o których mowa w motywie 9.

- (9) „Dekret z mocą ustawy nr 10-A/2020 z dnia 13 marca” i późniejszy „dekret z mocą ustawy nr 10-A/2021 z dnia 2 lutego”, o których mowa we wniosku Portugalii z dnia 9 grudnia 2021 r., zapewniały zatrudnienie dodatkowych pracowników służby zdrowia i umożliwienie pracy w godzinach nadliczbowych w krajowej służbie zdrowia, aby pomóc przezwyciężyć wyzwania związane z pandemią. Od początku pandemii COVID-19 usprawniono w szczególności procedurę administracyjną, w drodze której krajowa służba zdrowia zatrudnia pracowników na podstawie umów na czas określony, oraz zatrudniono dodatkowy personel lekarski i pielęgniarski. W krajowej służbie zdrowia zawieszono ponadto ograniczenia prawne, które ustanowiono dla pracy urzędników służby cywilnej w godzinach nadliczbowych, i umożliwiono zorganizowanie systemu zmianowego, w ramach którego lekarze specjaliści i personel pielęgniarski mogą w razie potrzeby pracować w godzinach nadliczbowych, aby radzić sobie z pandemią COVID-19.
- (10) Portugalia spełnia warunki dotyczące zwrócenia się z wnioskiem o pomoc finansową, które określono w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/672. Portugalia przedstawiła Komisji odpowiednie dowody potwierdzające, że faktyczne i planowane wydatki publiczne wzrosły o 5 934 462 488 EUR od dnia 1 lutego 2020 r. z powodu środków krajowych przyjętych w celu złagodzenia skutków społeczno-gospodarczych pandemii COVID-19. Stanowi to nagły i znaczny wzrost, ponieważ dotyczy on nowych środków krajowych bezpośrednio dotyczących mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy i podobnych środków, które obejmują znaczną część przedsiębiorstw i ludności aktywnej zawodowo w Portugalii.

- (11) Komisja skonsultowała się z Portugalią oraz zweryfikowała nagły i znaczny wzrost faktycznych i planowanych wydatków publicznych związanych bezpośrednio z mechanizmami zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnymi środkami, a także z korzystaniem z odpowiednich środków ochrony zdrowia związanych z pandemią COVID-19, o których mowa we wniosku z dnia 9 grudnia 2021 r., zgodnie z art. 6 rozporządzenia (UE) 2020/672.
- (12) Wartość środków ochrony zdrowia będących przedmiotem wniosku Portugalii, włącznie z dodatkowymi środkami ochrony zdrowia, o których mowa w motywie 9, wynosi 1 513 823 304 EUR.
- (13) Pomoc finansowa już przyznana w drodze decyzji wykonawczej (UE) 2020/1354 powinna zatem obejmować również nowe środki wdrożone przez Portugalię, o których mowa w motywach 6, 7 i 9.
- (14) Niniejsza decyzja powinna pozostawać bez uszczerbku dla wyniku procedur dotyczących zakłóceń funkcjonowania rynku wewnętrznego, które mogą zostać podjęte, w szczególności zgodnie z art. 107 i 108 TFUE. Niniejsza decyzja nie uchyla obowiązku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie, na podstawie art. 108 TFUE, o przypadkach potencjalnej pomocy państwa.
- (15) Portugalia powinna regularnie przedstawiać Komisji informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych, aby umożliwić Komisji ocenę stopnia realizacji tych wydatków przez Portugalię.

- (16) Decyzję o udzieleniu pomocy finansowej podjęto, uwzględniając istniejące i przewidywane potrzeby Portugalii, a także już przedłożone lub planowane wnioski pozostałych państw członkowskich o pomoc finansową na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672, z uwzględnieniem zasad równego traktowania, solidarności, proporcjonalności i przejrzystości,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W decyzji wykonawczej (UE) 2020/1354 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

Portugalia może finansować następujące środki:

- a) wsparcie na utrzymanie umów o pracę przez okres tymczasowego przerwania pracy lub skrócenia normalnego czasu pracy przewidziane w art. 298–308 »ustawy nr 7/2009 z dnia 12 lutego«;
- b) nowe i uproszczone wsparcie specjalne na utrzymanie umów o pracę przez okres tymczasowego przerwania pracy lub skrócenia normalnego czasu pracy przewidziane w »dekrecie z mocą ustawy nr 10-G/2020 z dnia 26 marca« oraz w art. 2 »dekretu z mocą ustawy nr 27-B/2020 z dnia 19 czerwca«, zmienionym art. 142 »ustawy nr 75-B/2020 z dnia 31 grudnia«;
- c) specjalne programy zawodowe mające na celu utrzymanie umów o pracę przez okres tymczasowego przerwania pracy lub skrócenia normalnego czasu pracy przewidziane w art. 5 ust. 2 i art. 7–9 »dekretu z mocą ustawy nr 10-G/2020 z dnia 26 marca«;

- d) nowe wsparcie specjalne dla przedsiębiorstw na wznowienie działalności gospodarczej przewidziane w art. 4 ust. 1–7, art. 4 ust. 10–12 i art. 5 »dekretu z mocą ustawy nr 27-B/2020 z dnia 19 czerwca« oraz w art. 14-A »dekretu z mocą ustawy nr 46-A/2020 z dnia 30 lipca«, dodanego na mocy art. 4 »dekretu z mocą ustawy nr 6-C/2021 z dnia 15 stycznia«, zgodnie z »zarządzeniem rządu nr 102-A/2021 z dnia 14 maja«;
- e) nowy dodatek na stabilizację dochodów dla pracowników objętych systemami wsparcia, o których mowa w lit. a), b) i c), na utrzymanie umów o pracę przez okres tymczasowego przerwania pracy lub skrócenia normalnego czasu pracy przewidziany w art. 3 »dekretu z mocą ustawy nr 27-B/2020 z dnia 19 czerwca«, zmienionym »dekretem z mocą ustawy nr 58-A/2020 z dnia 14 sierpnia«;
- f) nowe i progresywne wsparcie specjalne na utrzymanie umów o pracę przez okres tymczasowego skrócenia normalnego czasu pracy przewidziane w »dekrecie z mocą ustawy nr 46-A/2020 z dnia 30 lipca«, zmienionym art. 142 »ustawy nr 75-B/2020 z dnia 31 grudnia«;
- g) nowe wsparcie specjalne dla osób samozatrudnionych, pracowników nieformalnych i wspólników zarządzających przewidziane w art. 26–28-A »dekretu z mocą ustawy nr 10-A/2020 z dnia 13 marca«, zmienionych art. 5 »dekretu z mocą ustawy nr 20-C/2020 z dnia 7 maja«, oraz w art. 325-G »ustawy nr 2/2020 z dnia 31 marca«, dodanym art. 3 »ustawy nr 27-A/2020 z dnia 24 lipca«;

- h) dodatek rodzinny dla pracowników, którzy nie mogą pracować ze względu na konieczność opieki nad dziećmi poniżej 12. roku życia lub innymi osobami pozostającymi na utrzymaniu, przewidziany w art. 23 »dekretu z mocą ustawy nr 10-A/2020 z dnia 13 marca«;
- i) wsparcie specjalne na utrzymanie umów o pracę szkoleniowców w świetle odwołania szkoleń zawodowych przewidziane w »zarządzeniu rządu nr 3485-C/2020 z dnia 17 marca«, »zarządzeniu rządu nr 4395/2020 z dnia 10 kwietnia« oraz »zarządzeniu rządu nr 5897-B/2020 z dnia 28 maja«;
- j) środki regionalne związane z zatrudnieniem w regionie autonomicznym Azorów przewidziane w »uchwale Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 97/2020 z dnia 8 kwietnia«, »uchwale Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 120/2020 z dnia 28 kwietnia«, »uchwale Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 128/2020 z dnia 5 maja«, »uchwale Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 129/2020 z dnia 5 maja«, »uchwale Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 195/2020 z dnia 15 lipca«, »uchwale Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 196/2020 z dnia 15 lipca« oraz »uchwale Rady Rządu Regionalnego Azorów nr 200/2020 z dnia 17 lipca«;

- k) środki regionalne związane z zatrudnieniem w regionie autonomicznym Madery przewidziane w »uchwale Rządu Regionalnego Madery nr 101/2020 z dnia 13 marca« oraz »rozporządzeniu nr 133-B/2020 Wiceprzewodniczącego Rządu Regionalnego Madery i Sekretariatu Regionalnego ds. Włączenia Społecznego i Obywatelstwa z dnia 22 kwietnia«;
- l) zasiłek dla pracowników i osób samozatrudnionych objętych izolacją profilaktyczną przewidziany w art. 19 »dekretu z mocą ustawy nr 10-A/2020 z dnia 13 marca« oraz w art. 325-F »ustawy nr 2/2020 z dnia 31 marca«, dodanym art. 3 »ustawy nr 27-A/2020 z dnia 24 lipca«;
- m) zasiłek chorobowy z tytułu zarażenia się COVID-19 przewidziany w »zarządzeniu rządu nr 2875-A/2020 z dnia 3 marca«, w art. 20 »dekretu z mocą ustawy nr 10-A/2020 z dnia 13 marca« oraz w art. 325-F »ustawy nr 2/2020 z dnia 31 marca«, dodanym art. 3 »ustawy nr 27-A/2020 z dnia 24 lipca«;
- n) zakup środków ochrony osobistej do użytku w miejscu pracy, w szczególności w szpitalach publicznych, zgodnie z »normą nr 012/2020 z dnia 6 maja«, zmienioną w dniu 14 maja 2020 r., oraz »normą nr 013/2020 z dnia 10 lipca«, zmienioną w dniu 23 czerwca 2020 r., wydanymi przez portugalską dyrekcję generalną ds. zdrowia, a także do użytku we właściwych ministerstwach, gminach i regionach autonomicznych Azorów i Madery, jak przewidziano w art. 3 »dekretu z mocą ustawy nr 10-A/2020 z dnia 13 marca«;

- o) kampanię na rzecz higieny w szkołach przewidzianą w art. 9 »dekretu z mocą ustawy nr 10-A/2020 z dnia 13 marca«;
- p) badanie pod kątem zarażenia się COVID-19 pacjentów leczonych stacjonarnie i pracowników szpitali publicznych, jak również pracowników placówek opiekuńczo-pielęgniacyjnych i placówek opieki nad dziećmi, w szczególności zgodnie z »normą nr 012/2020 z dnia 6 maja«, zmienioną w dniu 14 maja 2020 r., oraz »normą nr 013/2020 z dnia 10 lipca«, zmienioną 23 czerwca 2020 r., wydanymi przez portugalską dyrekcję generalną ds. zdrowia;
- q) nową specjalną rekompensatę dla pracowników krajowej służby zdrowia zaangażowanych w walkę z pandemią COVID-19 przewidzianą w art. 42-A »ustawy nr 2/2020 z dnia 31 marca«, dodanym art. 3 »ustawy nr 27-A/2020 z dnia 24 lipca«, i w art. 291 »ustawy nr 75-B/2020 z dnia 31 grudnia«;
- r) system nadzwyczajnego wsparcia dla pracowników samozatrudnionych, pracowników niemających dostępu do innych mechanizmów ochrony socjalnej oraz osób zarządzających, które doznały szczególnie dużej utraty dochodów wskutek pandemii COVID-19, zgodnie z art. 156 »ustawy nr 75-B/2020 z dnia 31 grudnia« i z zastrzeżeniem warunków określonych w pkt 2 lit. c)–f) tego artykułu i określonych szczegółowo w »rozporządzeniu rządu nr 19-A/2021 z dnia 25 stycznia«;

- s) system wsparcia socjalnego dla artystów, twórców, techników i innych osób zawodowo związanych ze sztuką przewidziany w pkt 2.5.1 »załącznika do uchwały Rady Ministrów nr 41/2020 z dnia 6 czerwca« i określony szczegółowo w art. 10–12 »rozporządzenia rządu nr 180/2020 z dnia 3 sierpnia«, którego to systemu zakres rozszerzono art. 5–7 »załącznika do rozporządzenia rządu nr 37-A/2021 z dnia 15 lutego«;
- t) zatrudnienie dodatkowych pracowników służby zdrowia i umożliwienie pracy w godzinach nadliczbowych w krajowej służbie zdrowia, aby pomóc przetrwać wyzwania związane z pandemią, jak przewidziano w art. 6 »dekretu z mocą ustawy nr 10-A/2020« z dnia 13 marca oraz w art. 4–8 »dekretu z mocą ustawy nr 10 -A/2021 z dnia 2 lutego«.”;

2) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

- 1. Portugalia przekazuje Komisji do dnia 30 marca 2021 r., a następnie co sześć miesięcy, informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych do czasu całkowitego zrealizowania tych wydatków.

2. Jeżeli środki, o których mowa w art. 3, opierają się na planowanych wydatkach publicznych i podlegają decyzji wykonawczej zmieniającej niniejszą decyzję, Portugalia informuje Komisję w terminie sześciu miesięcy od daty przyjęcia tej zmieniającej decyzji wykonawczej, a następnie co sześć miesięcy o realizacji planowanych wydatków publicznych do czasu całkowitego zrealizowania takich planowanych wydatków publicznych.”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Portugalskiej.

Niniejsza decyzja wchodzi w życie w dniu jej notyfikacji adresatowi.

Sporządzono w ...

W imieniu Rady

Przewodniczący
